

2026-01-15 A szépirodalmi stílus kifejező elemei

2026. January 15. 07:57

Irodalmi tételek

szépirodalmi stílus: a legműveltebb karakterisztikájú irodalmi stílus

A szépirodalmi stílusú szövegek

- számos nyelvi szintet érintenek - *hangtani, morfológiai, szótani, szintaktikai szinteket*
- költői képek
 - allegória (*a szövegen végigvezetett hasonlat*)
- verses forma
- retorikai eszközök
 - kérdések
 - ismétlések - anaforikus ismétlések

Kosztolányi Dezső: A mi házunk

számos olvasat értelmezhető a szövegben
denotatív értelmezési réteg - összefüggő abszurd képet fest le egy házról

„Én-olvasat” - a költő az ember belső világának abszurditását ábrázolja

számtalan költői kép

- metaforák, szimbólumok
- allegória (ház -- belső világ abszurditása)

2026-01-29 A nyelvi jelek csoportjai

2026. January 29. 08:03

A nyelvi jelek csoportjai a hangalak és jelentés viszonya alapján

- a hangalak és viszony kapcsolata:

Sausser szerint konvencionális (*társadalmi megegyezés alapján működik*)

Pierce szerint szimbolikus

a szavak és jelentéseik kapcsolatai alapján vannak:

- **egyjelentésű szavak**

- **többjelentésű szavak**

Egy hangalakhoz több jelentés társul és **a jelentések között** valamilyen - többnyire szemléletbeli - azonosság, **összefüggés van**.

- **azonos alakú szavak**

Egy hangalakhoz több jelentés is társul, **a jelentések között** azonban **nincs kapcsolat**.

többféle alak lehet azonos

írásban || **kiejtésben** megvalósuló (*keresztjén - keresztyén*)

szótári || **nyelvtani** || **vegyes**

- **rokon értelmű szavak**

Különböző hangalakokhoz hasonló jelentés járul. Ezek egymással helyettesíthetőek.

- **ellentétes jelentésű szavak**

Különböző hangalakokhoz egymással ellentétes jelentés társul.

- **hasonló hangzású szavak**

Ugyanannak a szótőnek különböző jelentésű változatai.